

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2023/13 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2025/77

Karar Tarihi : 6/11/2025

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Kürdistan Sosyalist Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE ve Yılmaz AKÇİL'in katılımlarıyla 7/3/2024 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Kürdistan Sosyalist Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

B. Esas incelemenin yapılması için Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Kürdistan Sosyalist Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2022 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığına hazırlanıp Raportör Oguz ÇAKAR tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerden Partinin 2022 yılı gelirleri toplamı 177.540 TL, bir önceki yıldan devreden nakit toplamı 3.258,87 TL olmak üzere gelir genel toplamının 180.798,87 TL; 2022 yılı giderleri toplamı 178.412,50 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamı 2.386,37 TL olmak üzere gider genel toplamının 180.798,87 TL olduğu anlaşılmıştır.

5. Partinin 2022 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2022 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkezinin gelirleri toplamı 15.000 TL olup bu tutarın tamamı bağışlardan oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin bir önceki yıldan devreden nakit toplamının 1.053,37 TL olduğu anlaşılmıştır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Partinin il örgütlerinin gelirleri toplamı 162.540 TL olup bu tutarın 6.000 TL'si yıllık üye aidat gelirlerinden, 156.540 TL'si bağışlardan oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin bir önceki yıldan devreden nakit toplamının 2.205,50 TL olduğu anlaşılmıştır.

9. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 15.418,82 TL olup bu tutarın 4.478,06 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 100 TL'si kırtasiye ve büro giderlerinden, 1.002,25 TL'si haberleşme giderlerinden, 6.750 TL'si kira giderlerinden, 901,71 TL'si ısınma, aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 414 TL'si vergi, sigorta ve noter giderlerinden, 1.772,80 TL'si ise diğer çeşitli giderlerden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin gelecek yıla devreden nakit toplamının 634,55 TL olduğu anlaşılmıştır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede aşağıda belirtilenler dışındaki giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır:

Kürdistan Sosyalist Partisi Genel Merkezinin 2022 yılı defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme sonucunda Partiye gönderilen yazı ile toplam 4.000 TL tutarındaki konaklama bedelinin kimler için ödendiği, bu kişilerin partideki görevleri ile ilgili belgeler ile görevlendirme olurlarının gönderilmesi, bu belgeler yoksa söz konusu giderin parti bütçesinden ödenmesinin nedeni sorulmuştur. Parti tarafından gönderilen 22/9/2025 tarihli ve 2025/10 sayılı yazı ile bu hususa ilişkin olarak;

“İlişikte sunduğumuz Parti Meclisimizin 10/09/2022 tarihli kararında görüldüğü gibi 19/11/2022 tarihinde Ankara'da 3. Olağan Büyük Kongremizi yapmaya Parti Merkezimizin bulunduğu Fidanlık Mahallesi Adakale sok. No: 18/7 Kızılay/Ankara adresinde yapmaya karar vermişiz. Karara istinaden Ankara'ya gelen delegelerimizden bir kısmının parti merkezimize yakın olan Doğan Royal Otelinde konaklanması için ödemişiz.

Diğer tarafta bilinmektedir ki Partimiz Kamu malı olan bütçeden hiçbir pay almamaktadır. Sadece parti üyelerimizin aidat ve bağışlarından giderlerimizi karşılamaktayız. Yani partimiz açısından kamu malını isabetsiz harcama, çar çur etme veya israf etme durumu söz konusu değildir. Aynı titizlik üye aidat ve bağışları için de geçerlidir. Durum bundan ibarettir.” şeklinde cevap verilmiştir.

2820 sayılı Kanun’un “Giderlerin yapılmasında usul” başlıklı 70. maddesinde; siyasi partilerin giderleri amaçlarına aykırı olamayacağı ve bütün giderlerinin parti tüzelkişiliği adına yapılacağı, “Hazinece elkoyma” başlıklı 76. maddesinde; belgelendirilmesi gerektiği hâlde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti mal varlığının Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irat kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Parti tarafından gönderilen cevap yazısında toplam 4.000 TL konaklama bedelinin kimler için ödendiği, bu kişilerin partideki görevleri ile ilgili belgeler ile görevlendirme olurları gönderilmediğinden 2820 sayılı Kanun’un 75. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.” hükmü gereği 4.000 TL’nin Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Partinin il örgütlerinin giderleri toplamı 162.993,68 TL olup bu tutarın 8.850 TL’si temsil ve ağırlama giderlerinden, 6.950 TL’si kırtasiye ve büro giderlerinden, 5.818,33 TL’si haberleşme giderlerinden, 1.910 TL’si taşıma giderlerinden, 14.990 TL’si seyahat giderlerinden, 97.300 TL’si kira giderlerinden, 26.098,35 TL’si ısınma, aydınlatma ve temizlik giderlerinden ve 1.077 TL’si diğer çeşitli giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun’a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Kürdistan Sosyalist Partisinin 2022 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde herhangi bir taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Kürdistan Sosyalist Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Kesin hesapta gösterilen giderlerden Partinin amacına uygun ve Parti tüzel kişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulü mümkün görülmeyen 4.000 TL karşılığı Parti mal varlığının 2820 sayılı Kanun’un 75 ve 76. maddeleri gereğince Hazineye irat kaydedilmesine,

B. Partinin 2022 yılı kesin hesabında gösterilen 177.540 TL dönem içi gelir, 3.258,87 TL bir önceki yıldan devreden nakit toplamı olmak üzere 180.798,87 TL gelir genel toplamı ile 178.412,50 TL dönem içi gider, 2.386,37 TL gelecek yıla devreden nakit toplamı olmak

üzere 180.798,87 TL gider genel toplamının Hazineye irat kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

6/11/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI